

مقالات تحلیلی - کاربردی

ماهنامه علمی-ترویجی اکتشاف و تولید نفت و گاز - شماره ۱۴۲

تعهد به وسیله یا به نتیجه بودن؛ شرط انتقال فناوری در قراردادهای بالادستی نفتی

قسمت آخر

محمد نوروزی

دانشگاه امام صادق (ع)

نویسنده همکار مکتوبات

جهت تمیز دادن تعهدات و اینکه چگونه می‌توان تشخیص داد که تعهد از نوع به وسیله است یا به نتیجه، باید به دنبال معیار مناسبی بود که در جدول ۱- به برخی از این مبانی اشاره شده است.

شاید نتوان هیچ‌یک از معیارهای ذکر شده را به تنهایی به عنوان مبانی مناسبی برای تشخیص نوع تعهد (به وسیله یا به نتیجه بودن) دانست اما در مقام بررسی تک تک تعهدات می‌توان با استفاده از مبانی چندگانه به نتایج دقیق‌تری دست یافت.

۳- بحث و بررسی

سنوآلی که در این نوشتار بررسی شده را می‌توان در این جمله خلاصه کرد: تعهد انتقال فناوری در قراردادهای بالادستی نفتی از نوع تعهد به وسیله است یا نتیجه؟ نمره عملی پاسخ به این سؤال آن است که اگر این تعهد از نوع انتقال به نتیجه باشد باید گزیده فناوری به توانمندی‌های لازم مندرج در قرارداد مبنی بر اکتساب فناوری از دهنده فناوری دست یافته باشد و اگر دهنده، موفق به انتقال نشده باشد به تعهد خود عمل نکرده و باید بر اساس قرارداد فی‌مابین زیان را جبران کند. اما اگر تعهد انتقال فناوری از نوع تعهد به وسیله باشد اگر دهنده فناوری سعی مناسب را انجام داده باشد و بر اساس عرف عمل کرده باشد، حتی اگر گزیده فناوری به موفقیت کامل دست نیافته باشد، به تعهد خود عمل کرده و مشمول هیچ گونه خسارت نظیر جبران زیان نخواهد بود. مثلاً اگر یادگیری یک مهارت نظیر رانندگی را یک فناوری بدانیم اگر قرارداد بین هنر آموز و مربی از نوع تعهد به وسیله باشد، مربی باید بر اساس عرف، آموزش‌های لازم را به هنر آموز بدهد و پس از اتمام دوره آموزشی، مثلاً سه جلسه تئوری و ۱۰ جلسه عملی، دستمزد خود را دریافت می‌دارد؛ حتی اگر هنر آموز در آزمون‌های پذیرفته نشود. اگر همین امر به عنوان تعهد به نتیجه تلقی شود، مربی در حالی که دستمزد خود را می‌رسد که هنر آموز در آزمون‌های رانندگی پذیرفته شود و گواهینامه خود را دریافت کند.

در مورد اینکه چه فناوری‌هایی در صنعت نفت مورد نیاز است، رویکردهای گوناگونی وجود دارد. همین امر سبب اختلاف نظرهایی در خصوص شیوه مواجهه یا اتخاذ روش مناسب انتقال نیز شده و برداشته‌های مختلفی را نسبت به میزان موفقیت یک فرآیند انتقال فناوری به بار آورده است. برخی از طبقه‌بندی‌های ارائه شده از اجزای مختلف فناوری‌ها، آن را در چهار جزء سخت‌افزار، نرم‌افزار، انسان‌افزار و سازمان‌افزار جای می‌دهند و نسبت به رویکردهایی که تنها انتقال فناوری را با انتقال تجهیزات برابر می‌دانند رویکرد متفاوت‌تری نسبت به انتقال و توسعه فناوری دارند. (۵) برخی دیگر فناوری را شامل پنج جزء سخت‌افزار، نرم‌افزار، انسان‌افزار، اطلاعات‌افزار و سازمان‌افزار می‌دانند.

تفکیک اجزای مختلف فناوری از این جهت اهمیت دارد که با توجه به شیوه اکتساب متفاوت هر یک از این اجزا، نوع تعهد انتقال دهنده و انتقال گیرنده و طبیعتاً نتایج مختلفی در تقسیم‌بندی تعهد به وسیله و نتیجه در هر یک از اجزا حاصل می‌شود.

برخی حقوقدانان بیان می‌کنند: (۱)

الف) به دلیل اکتسابی ذات قرارداد انتقال فناوری، اصلی‌ترین و اساسی‌ترین تعهد انتقال دهنده در این قرارداد که سایر تعهدات قراردادی حول محور آن شکل می‌گیرد، انتقال فناوری به انتقال گیرنده است؛ به نحوی که در نتیجه اجرای قرارداد، منتقل‌الیه همانند ناقل، بر فناوری موضوع قرارداد، استیلا یافته باشد.

ب) برخلاف قرارداد، مجوز بهره‌برداری از حق اختراع که هسته اصلی توافق طرفین بر مجوز برای بهره‌برداری متمرکز است و سایر تعهدات در صورت ضرورت به تبع این مجوز، ایجاد و اجرا می‌شوند. در قرارداد انتقال فناوری، هسته اصلی توافق طرفین بر انتقال فناوری متمرکز است. در این راستا هر چیزی که برای تحقق انتقال لازم باشد به عنوان شروط و تعهدات تبعی، از لوازم این قرارداد تلقی شده و ناقل باید بر حسب اقتضای ذات این قرارداد، آنها

را فراهم کند. حتی اگر صدور مجوز برای بهره‌برداری از اختراع، دانش چگونگی یا سایر اموال فکری حسب نیاز از لوازم امر تحقق انتقال فناوری به حساب آیند.

این قرارداد، اساساً با قرارداد مجوز بهره‌برداری متفاوت است. حتی اگر قرارداد مجوز بهره‌برداری از نوع انحصاری باشد و حتی اگر در متن آن شرط توانمندسازی (تحقق انتقال) گنجانده شده باشد، زیرا اولاً انحصاری بودن قرارداد فقط از جهت محدود کردن استفاده دیگران از موضوع معامله در قرارداد مجوز بهره‌برداری منظور می‌گردد و گرنه از این جهت که این قرارداد، تنها مجوز بهره‌برداری است با قرارداد لیسانس ساده یا غیرانحصاری، تفاوت ماهوی ندارد. هر چند وجود مجوز به یکی از ابعاد مذکور از لوازم اصلی قرارداد انتقال فناوری است. ثانیاً شرط توانمندسازی (تحقق انتقال) با اقتضای ذات قرارداد مجوز بهره‌برداری که صرف اجازه است سازگار نیست.

د) در قرارداد انتقال فناوری، برخلاف قرارداد مجوز بهره‌برداری که تعهد مجوز دهنده از نوع تعهد به وسیله است. تعهد انتقال دهنده تعهد به نتیجه یعنی انتقال فناوری است.

برخی حقوقدانان با تعهد به نتیجه دانستن قرارداد انتقال فناوری معتقدند این قرارداد با توجه به ویژگی‌هایش (که به نوعی قراردادی تعهد به نتیجه است) سازگار اجرائی خاص خود را می‌طلبد. بنابراین اگر دهنده فناوری، تعهدی را بپذیرد که امکان برآورد کردن آن را نداشته باشد، اثرات حقوقی متعاقب آن با پیچیدگی‌هایی همراه خواهد بود. بررسی‌های انجام شده در مورد آثار قرارداد انتقال فناوری مشخص می‌شود اگر چه آثار آن مثل سایر قراردادهای دسته آثار (الف) مستقیم و زاده قرارداد (ب) غیرمستقیم و فرعی قرارداد (ج) آثاری که در دو دسته اول و دوم قرار نمی‌گیرند و ممکن است در نتیجه قرارداد یا بر اثر عرف یا قانون و به شکل الزامات و تعهدات ایجاد شوند تقسیم می‌گردند. اما ذیل این دسته‌بندی، با اهمیت‌ترین بخش قرارداد مزبور و مهم‌ترین اثر آن در تعهدات طرفین بروز و ظهور می‌یابد. (۱) در همین خصوص این نتایج هم حاصل می‌شود که در آثار قرارداد انتقال فناوری، اولاً اساس قرارداد مبتنی بر تعهدات انتقال دهنده است. ثانیاً در بین تعهدات انتقال دهنده، اصلی‌ترین تعهدی که در این قرارداد مجوز

تمامی تعهدات محسوب می‌شود تعهد به انتقال است و به تبع تضمین‌های عقدی (وارانتی) هم از نقش پایهای در این قرارداد برخوردارند. ضمن اینکه تعهد مجوزی مزبور در چنین قراردادی وابسته به جوهر قرارداد است و اقتضای ذات آن به حساب می‌آید. بنابراین چون شرط ضمنی نیز محسوب می‌شود نیازی به تصریح بر این تعهد در قرارداد نیست. همین طور است موضوع برخی از تضمین‌های عقدی.

هر چند تحلیل ذکر شده یکی از قویترین و رایج‌ترین رویکردها نسبت به تعهد به نتیجه بودن قراردادهای انتقال فناوری است. اما باید در تحلیلی دقیق‌تر از اجزای فناوری، تعهد به وسیله یا نتیجه بودن آن را در هر یک از اجزای مورد صنعت نفت که اقتضات خاص خود را دارد راهگشاستر خواهد بود؛ حتی اگر در مجال چنین نوشتاری نمی‌گنجد اما می‌توان بحث فناوری در صنعت نفت را چیزی فراتر از قراردادهای رایج انتقال تجهیزات و آموزش‌های اپراتوری دانست.

عموم تمرکز مباحث مربوط به حقوق انتقال فناوری مربوط به انتقال سخت‌افزار بوده و ششون متعهد را در تحویل تجهیزات، ادوات، ماشین‌آلات و... خلاصه کرده است. هر چند طی سال‌های اخیر بخش دیگری که مربوط به انسان، مدارک، حقوق مالکیت معنوی و... است. در این حوزه گسترش یافته که می‌توان با مسامحه آن را قابل تطبیق با جزء نرم‌افزار دانست. با این اوصاف، مطالعات حقوقی مربوط به انتقال فناوری، اجزای دیگر فناوری (یعنی مغزافزار، اطلاعات‌افزار و سازمان‌افزار) را در نظر نمی‌گیرند و تلقی محدودتری نسبت به مفهوم فناوری دارند؛ با این بیان که اقتضای ذات قرارداد خاص انتقال فناوری، استیلا و نقل محدودتری نسبت به مفهوم فناوری دارند؛ با این بیان که اقتضای ذات قرارداد خاص انتقال فناوری، استیلا و نقل محدودتری نسبت به مفهوم فناوری دارند؛ با این بیان که اقتضای ذات قرارداد خاص انتقال فناوری، استیلا و تسلط بر فناوری مورد نظر می‌دانند اما در مقام توضیح بیشتر، اجرای درست این تعهد را مستلزم تأمین سه مورد اسناد، آموزش و کمک‌های فنی تلقی می‌کنند که در واقع در تطبیق با اجزای فناوری، شامل سخت‌افزار و نرم‌افزار می‌شود و نسبت به سایر اجزای سکوت می‌کنند. با توضیحی که ذکر شد می‌توان گفت تحلیل‌های حقوقی

جدول ۱- مبانی تمیز دادن تعهد به وسیله و به نتیجه (۳)

ردیف	مبانی تمیز	توضیح مبنا	نقد مبنا
۱	تحلیل اراده طرفین	برای تمیز نوع تعهد، باید اراده طرفین را کشف کرد که مستلزم تحلیل روانی آنهاست	تشخیص اراده کار آسانی نیست و معمولاً عدم ابراز اراده به سهولت انجام نمی‌شود
۲	موضوع تعهد	اگر تعهد به پرداخت بود تعهد به نتیجه است، در حالی که تعهد به احتیاط و مراقبت، تعهد به وسیله است. ضمن اینکه اکثر تعهدات قراردادی، تعهد به نتیجه بوده و عموم الزامات خارج از قرارداد، از نوع تعهد به وسیله است	معیار کاملی نیست و ابهامات زیادی دارد که در برخی موارد، استفاده از آن را دشوار می‌کند
۳	احتمالی بودن نتیجه تعهد	اگر نتیجه مورد نظر متعهد بدون دشواری قابل دسترسی باشد تعهد ناظر به نتیجه است و در صورت تأثیر احتمال در حصول نتیجه، تعهد به وسیله است	تشخیص احتمالی بودن و دشواری یا آسانی دستیابی به نتیجه، مهم است
۴	نقش کنش‌گر و مؤثر تعهد در اجرای تعهد	هر گاه بخشی از سکون حرکت و اجرای تعهد بر عهده متعهد باشد، تعهد بر احتمالی شدن تعهد به نتیجه تأکید می‌شود	در واقع به علت دخیل دانستن متعهد در اجرای تعهد، بر احتمالی شدن تعهد به نتیجه تأکید می‌شود
۵	قابلیت متعهد	در اجرای بعضی تعهدات، توانایی و قدرت فراگیری متعهد مؤثر است؛ یعنی باید اجزای آن را پذیرفته باشد که این امر موجب به وسیله شدن نوع تعهد می‌شود	این مبنا در مواردی نظیر آموزش کاربرد بیشتری دارد و قابلیت تعمیم در همه تعهدات را ندارد
۶	نوع قرارداد	اگر متعهد به تعهدی ملزم گردد که در دسته تعهدات ایمنی قرار می‌گیرد تعهدی از نوع به وسیله است و بر عکس تعهدات مربوط به حمل و نقل اشیاء از نوع به نتیجه است	این مبنا نیز در برخی از انواع تعهدات قابل استفاده است
۷	معیار مبتنی بر انصاف	این مبنا بر نقش رویه قضایی در تعیین نوع تعهد تأکید دارد. مثلاً در حقوق ایران، تعهد فروشنده ساختمان به تهیه امتیاز برق با وجود به نتیجه بودن، تعهد به وسیله است	شاید این مبنا، به سختی قابل به کارگیری در فضای بین‌المللی است که رویه‌های قضایی متفاوتند
۸	مقدار خطرات ناشی از فعالیت	اگر تعهد به امری گردد که خطرات زیادی برای متعهد دارد، متعهد باید مراقبت بیشتری کند که از نوع نتیجه است	برای خردسالان است که تعهد به نتیجه است؛ در حالی که آموزش شنا برای بزرگسالان تعهد به وسیله است
۹	بار اثبات	اگر وظیفه اثبات تعهد و عدم اجرا بر عهده متعهد باشد تعهد از نوع به وسیله است و اگر وظیفه اثبات علت عدم اجرا و انساب آن به عاملی خارجی بر عهده متعهد باشد تعهد از نوع به نتیجه است	بحث تعیین بار اثبات از نتایج تفکیک تعهدات است اما گه به عنوان یکی از مبانی تمیز نیز استفاده می‌شود

موجود، نظر دقیقی نسبت به تمامی اجزای فناوری ندارد و از آنجا که سه جزء مغزافزار، انسان‌افزار و سازمان‌افزار با متغیرهای انسانی گره می‌خورند، کمتر محل بحث حقوقدانان متخصص انتقال فناوری و دانش فنی بوده‌اند. در واقع با توجه به اینکه متعهد (انتقال گیرنده فناوری) در یادگیری و کسب توانمندی در سه جزء مذکور نقشی اساسی ایفا می‌کند و در این انتقال قابلیت‌های او نقش اصلی دارد می‌توان در تعهد به نتیجه بودن این اجزا تردید کرد و آنها را تعهد به وسیله دانست. به عبارت دیگر، وابستگی میزان یادگیری و اکتساب توانمندی در مغزافزار، انسان‌افزار و سازمان‌افزار به ظرفیت جذب و لزوم توسعه درون‌زا در کشور یا شرکتی که خواهان اکتساب فناوری است تعهد به نتیجه بودن این امر را برای انتقال دهنده ناممکن می‌سازد و حتی با وجود تعهد انتقال دهنده به انتقال فناوری مورد نظر، ادراک طرفین از این انتقال به عنوان یک جمعی‌سیبیه تلقی می‌شود که دقت نظرهای بیشتری را در این امر می‌طلبد.

نتیجه‌گیری

قراردادهای بالادستی نفت در ایران به مطلوبیت‌های مختلفی می‌پردازند. یکی از این مطلوبیت‌ها، انتقال و توسعه فناوری توسط شرکت‌های بین‌المللی در کشور است که تعهد پیمانکار در مقابل کارفرما محسوب می‌شود. هر تعهدی را می‌توان از دیدگاه‌های مختلفی بررسی کرد که بنا به ملاحظات و مناسبات مختلف حقوقی، نتایج گوناگونی بر آن بار می‌شود. یکی از نکات مطرح در خصوص تعهد انتقال فناوری در قراردادهای بالادستی نفت را می‌توان تعهد به وسیله یا تعهد به نتیجه بودن آن دانست. هر چند نتایج بسیاری از مطالعات و بررسی‌های حقوقی، قراردادهای انتقال فناوری را با عنوان تعهد به نتیجه طبقه‌بندی می‌کنند اما دقت نظر بیشتر در اجزای مختلف فناوری نشان می‌دهد که قرار گرفتن این تعهد ذیل تعهدات به نتیجه به دلیل برداشته‌های مختلف از مفهوم فناوری است و نمی‌توان درباره تمامی اجزای فناوری، یک تلقی داشت. نتیجه این پژوهش نشان می‌دهد که اجزای سخت‌افزار (به معنی تجهیزات... و بخش‌هایی از نرم‌افزار در فناوری تعهد به نتیجه هستند و متعهد باید با به نتیجه رساندن تعهد خود در این اجزا، آن را ایفا کند. اما در خصوص اجزای مغزافزار، انسان‌افزار و سازمان‌افزار که در آنها متعهد نیز نقشی فعال دارد، به عنوان کنشگری عامل حضور می‌یابد و ظرفیت جذب فناوری توسط این کنشگر در میزان موفقیت تعهد انتقال فناوری بسیار حیاتی است. تردیدی جدی در تعهد به نتیجه بودن به وجود می‌آید و می‌توان آن را در دسته تعهدات به وسیله طبقه‌بندی کرد که در این صورت اگر متعهد، تلاش عرفی و متناسب را جهت انتقال انجام داد و مستندات لازم را برای انجام چنین تلاشی ارائه کرد به تعهد خود عمل کرده است؛ حتی اگر موفقیت کاملی حاصل نشده باشد.

منابع

۱- احسنی فرمود محمد، ۱۳۹۰. قرارداد انتقال تکنولوژی «ماهیت، شرایط تشکیل و آثار». تهران: نشر دادگستر

۲- آلودپوش حمید، ۱۳۹۵. سخنرانی «تبیین شرح کار Scope of Work نحوه انتقال و توسعه فناوری از طریق اجرای ضمیمه N قرارداد IPC، عوامل موفقیت انتقال فناوری، عوامل موفقیت در اجرای مگا پروژه‌های E&P، همایش صنعت نفت دانش‌بنیان تیلور اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

۳- تفرشی محمدعسیسی، مرتضوی عبدالحمید، ۱۳۸۸. مطالعه تطبیقی تعهد به وسیله و به نتیجه در فقه، حقوق فرانسه و ایران. فصلنامه فقه و مبانی حقوق، سال ۵، شماره ۵۱- صص ۳۱-۱۱

۴- توفیقی داریان جعفر، ۱۳۸۸. تجارب همکاری‌های بین‌المللی شرکت پژوهشی و فناوری پتروشیمی در زمینه انتقال فناوری، شماره ۲- از پروژه پژوهشی بررسی موانع چالش‌های توسعه فناوری در صنعت نفت و ارائه راهکارهای اجرایی. انجام گرفته به حمایت دانشگاه تربیت مدرس و شرکت ملی نفت ایران

۵- خلیل طارک، ۱۳۸۸. مدیریت تکنولوژی: رمز موفقیت در رقابت و خلق ثروت، مترجم سیدمحمد اعرابی و داود ایزدی، تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی

۶- زوربد پاتریس، ۱۳۸۵. اصول مسئولیت مدنی، ترجمه محمد ادیب، جلد اول، تهران: انتشارات میزان

۷- السنهوری عبدالرزاق احمد، ۱۳۸۲. الوسط فی شرح القانون المدنی الجدید، قم: انتشارات دانشگاه قم

۸- شهیدی مهدی، ۱۳۸۳. آثار قراردادهای تعهدات، تهران: انتشارات مجد

۹- صادقی محمود، احسنی فرمود محمد، عیسی تفرشی محمد، جعفرزاده میرقاسم، ۱۳۹۰. تعهدات و الزامات طرفین در قرارداد انتقال فناوری و تطبیق آن با حقوق ایران، کامن لا و برخی نظام‌های حقوقی دیگر، فصلنامه پژوهش‌های حقوقی تطبیقی، دوره ۱۵- شماره ۱۳- پاییز ۱۳۹۰، صص ۹۳-۱۱۲

۱۰- کاتوزیان ناصر، ۱۳۸۳. قواعد عمومی قراردادها، تهران: شرکت سهامی انتشار با همکاری بهمن برن

۱۱- مانندگار مصطفی، ۱۳۹۳. قراردادهای تجاری بین‌المللی انتقال فناوری، تهران: مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های حقوقی شهر دانش

۱۲- مهدی‌زاده علیرضا و امینی منصور، ۱۳۹۰. به شرط نتیجه بودن اعمال جراحی زیبایی غیر ضروری، پژوهش‌نامه فقه و حقوق خصوصی، سال چهارم، شماره هشتم، پاییز و زمستان، صص ۱۲۵-۱۵۲

۱۳- نوروزی محمد، ۱۳۹۵. بررسی چالش انتقال فناوری در قراردادهای بالادستی نفت با تأکید بر قراردادهای بیع متقابل ایران. فصلنامه علمی-پژوهشی پژوهش‌های سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی انرژی، شماره ۱- صص: ۱۸۵-۲۲

۱۴- نوروزی محمد، امینی مسعود و گوردیزی غلامرضا، ۱۳۹۵. بررسی موانع انتقال و توسعه فناوری در بخش بالادستی صنعت نفت: رویکردی تحلیلی، فصلنامه علمی-پژوهشی اقتصاد انرژی، (در مرحله داوری و چاپ)، تهران

جدول ۲- سطوح و اجرای فناوری و رویکردهای توسعه هر یک از آنها (۱۴)

*The mode focused on scientific and technology-based innovation (STI)

** The mode based on learning-by-doing, by-using, and by-interacting (DUI)

جزء فناوری	تعریف/ توضیح	مصادیق/ نمونه	نوع دانش	روش یادگیری	رویکرد توسعه
سخت‌افزار	تجسم خارجی هر فناوری	ماشین‌آلات/تجهیزات	دانش	یادگیری بر اساس مطالعات بنیادین و پایهای مبتنی بر تحقیق و توسعه/از ایده تا محصول	STI
نرم‌افزار	دانش استفاده از سخت‌افزار	دستورالعمل‌های استفاده از سخت‌افزار	دانش مغزافزار	علت تقدم و تأخر در یک فرآیند، تأثیر یک ماده در محصول	STI
انسان‌افزار	فناوری منجمد در انسان	مهارت تولید، نوآوری و خلاقیت در انسان	کیستی	یادگیری حین انجام کار، تعامل و استفاده	DUI
اطلاعات‌افزار	فناوری منجمد در مدارک و اسناد	سند، نقشه، طرح و نظریه و...	چگونگی	یادگیری حین انجام کار، تعامل و استفاده	DUI
سازمان‌افزار	فناوری منجمد در سازمان و مدیریت	مجموعه نظام سازماندهی، مدیریتی، شبکه‌سازی و...	چگونگی	یادگیری حین انجام کار، تعامل و استفاده	DUI

انرژی نفت و نیرو

نقره داغ کم مصرف ها با افزایش ۳۸ درصدی قیمت برق!

گروه انرژی | مناقشه

با انتشار نرخ تعرفه های جدید برق در اوایل آذرماه، نشان می دهد که هزینه مصرف برق برای خانوارهای ایرانی تا میزان الگوی مصرف ۳۸ درصد و برای مشترکان با میزان بیش از الگوی مصرف تا ۸۳ درصد جهش یافته است. افزایش ۳۸ درصدی بهای برق مصرفی تمامی خانوارها در تمام پلکان های مصرفی نه تنها اقدام مناسبی نیست، بلکه موجب بی عدالتی و از بین رفتن منطق قیمتی در تعرفه برق خواهد شد. این کار وزارت نیرو در افزایش یکسکان تعرفه ها به ضرر کسانی است که در چارچوب الگوی بهینه مصرف از برق استفاده می کنند. از آن طرف، به نفع کسانی است که مصرف بی رویه دارند. به گزارش مناقصه مزایده، در این باره، بیستا... عبدالهی؛ عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس، با اشاره به افزایش قیمت برق خانگی به میزان ۳۸ درصد برای تمامی مشترکان، گفت: دولت اسامال تصمیم گرفته است که قیمت برق را به طور یکسان برای تمامی مصرف کنندگان، ۳۸ درصد افزایش دهد، در حالی که در سال های گذشته، تعرفه ها به صورت پلکانی و هر کس مصرف بیشتر و لاکچری تری داشت، با سستی هزینه مصرف بیشتر خود را به صورت غیرایرانه ای پرداخت می کرد. عبدالهی؛ درباره تأثیرات این تغییرات بر اقشار مختلف جامعه و همچنین مشکلاتی که در بخش انرژی کشور وجود دارد، گفت: طرح قبلی دولت در خصوص تعرفه گذاری برق به صورت پلکانی که در چند سال گذشته هم اجرایی شده، باعث شد که مصرف کنندگان کم مصرف یا پاره های بیشتری بهره مند شوند و فشار اقتصادی کمتری را متحمل می شدند. عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس، ادامه داد: این سیستم به ویژه برای اقشار کم درآمد و افرادی که مصرف پایین تری دارند، مناسب بود. اما تصمیم جدید دولت که ۳۸ درصد افزایش قیمت برق را به طور ثابت برای همه مصرف کنندگان اعمال کرده، به نظر این نماینده مجلس، نه تنها کمکی

به کاهش مصرف انرژی نمی کند، بلکه فشار مضاعفی به طبقات ضعیف جامعه وارد می آورد. عبدالهی؛ تأکید کرد: با توجه به وضعیت اقتصادی و تورم بالا، افزایش قیمت برق به صورت یکسان می تواند تأثیرات منفی زیادی بر اقشار کم درآمد بگذارد. در حالی که هدف دولت کاهش مصرف انرژی است، اسامعایل افزایش قیمت ثابت به صورت یکسان برای همه، فشار زیادی بر روی مصرف کنندگان کم مصرف وارد می آورد و این گروه ها که در گذشته با مصرف بهینه از پاره ها بهره مند می شدند، حالا با افزایش یکباره قیمت ها مواجه می شوند. نماینده مجلس دوازدهم، همچنین به مشکلات زیرساختی

در بخش تولید برق اشاره و خاطرنشان کرد: یکی از دلایل اصلی این افزایش قیمت ها، عدم سرمایه گذاری کافی در این بخش است. شرکت های بزرگ تولید برق در کشور به جای تمرکز بر توسعه زیرساخت ها، هزینه های بالایی کم درآمد بگذارد. در حالی که هدف دولت کاهش مصرف انرژی است، اسامعایل افزایش قیمت شده که دولت مجبور به افزایش قیمت ها شود. عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس، گفت: اگر دولت به دنبال حل مشکل کمبود برق و گاز در کشور است، باید در وهله اول به سرمایه گذاری در بخش تولید انرژی توجه کند و به طور جدی تر به مشکلات زیرساختی

حوزه رسیدگی کند. ایران هم اکنون با مشکل تولید برق مواجه است و این روند اگر ادامه پیدا کند، کشور به بحران جدی تری در تأمین انرژی مواجه خواهد شد. در نهایت، عبدالهی؛ به این نکته اشاره کرد: برای جلوگیری از فشار بیشتر بر مصرف کنندگان کم مصرف، دولت باید به جای افزایش قیمت به طور یکسان، از سیستم پلکانی استفاده شود تا مصرف کنندگان کم مصرف همچنان از پاره های بیشتری برخوردار شوند و فشار کمتری بر آن ها وارد شود. همچنین سید عبدالکریم هاشمی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه، با انتقاد از افزایش ناگهانی قیمت برق به میزان ۳۸ درصد برای همه مردم، بر ضرورت

مکانیزم تعیین نرخ اوراق گواهی صرفه جویی تشریح شد

همین دلیل نیاز است تا با ایجاد مکانیزم هایی برای مبادله برق با قیمت نزدیک به میزان واقعی، این بخش نیز تقویت شود. وی ادامه داد: بازار بهینه سازی انرژی و محیط زیست، با رویکرد کلی مکانیزم تفاوت تعرفه بخشی، امکان صرفه جویی برق در ساختگاه های با تعرفه پایین و فروش آن در تعرفه های بالاتر را فراهم می کند. خانی افزود: این نرخ، در تابلوی مربوطه در بورس انرژی و کاملاً به صورت توافقی میان بخش های خصوصی شامل سرمایه گذاران اجرای طرح و مصرف کنندگان برق به ویژه صنایع انرژی بر کشف خواهد شد. مجری طرح بهینه سازی مصرف برق شرکت توانیر؛ چشمانداز بازار بهینه سازی انرژی و محیط زیست را مناسب و همراه با رونق یافتن بهینه سازی انرژی در کشور

توصیف و تشریح کرد: در حوزه سیاست گذاری، آیین نامه اجرایی ماده ۲۶ قانون اصلاح الگوی مصرف ابلاغ شده که به طور خلاصه، در مورد صناعی است که دارای مصرف انرژی مزاد بر معیار استاندارد هستند، بنابراین در آیین نامه، تعرفه مصرف برق مزاد بر استاندارد، بر اساس درصدی از قیمت برق صادراتی برای صنعت محاسبه خواهد شد که می توانند این افزایش تعرفه را از طریق خرید گواهی صرفه جویی جبران کنند. مجری طرح بهینه سازی مصرف برق شرکت توانیر، اضافه کرد: این درصد در طول سال های آینده، روند افزایشی داشته و منجر به تقویت هر چه بیشتر بخش تقاضا در بازار خواهد شد لذا می توان امیدوار بود تا با هم افزایی دستگاه های متولی و مشارکت سرمایه گذاران خصوصی

بیش از پیش شاهد رونق اقدامات بهینه سازی انرژی در کشور باشیم. مراسم افتتاح تابلوی معامله گواهی صرفه جویی برق در بازار بهینه سازی انرژی و محیط زیست با حضور عباس علی آبادی؛ وزیر نیرو، امروز سه شنبه برگزار می شود؛ گواهی صرفه جویی برق، اوراق بهادار قابل معامله است که بیانشد حق مالکیت بر مقدار مشخصی از برق صرفه جویی است. این گواهی بر مبنای گزارش امکان سنجی، توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست محیطی طرح صرفه جویی انرژی در یک بازه زمانی مشخص، توسط نهادهای تخصصی و فنی ساز و با تأیید کمیسیون صرفه جویی انرژی، توسط ناشر صادر می شود و قابل معامله در بورس انرژی است.

تکمیلی شده است، تصریح کرد: پارسل حدود ۷۸ هزار میلیارد تومان عرضه اعتباری محصولات پتروشیمی رقم خورد و منافع این عملکرد برای تمام عالان صنعت پتروشیمی است و باید این نکته را در نظر داشت که با رونق صنایع تکمیلی شاهد بازاری پویا خواهیم بود. عباس زاده؛ با اشاره به اینکه از ابتدای اسامال تا پایان مهر ۷۲ هزار میلیارد تومان عرضه اعتباری محصولات پتروشیمی محقق شده است، اظهار کرد: این عرضه ها با همکاری هلندیک ها و شرکت های پتروشیمی و بانک تجارت ۷۶ درصد نسبت به مدت مشابه پارسل نشان می دهد و پیش بینی می شود بیش از ۹۰ هزار میلیارد تومان تا پایان اسامال عرضه اعتباری انجام شود. وی ادامه داد: عرضه محصولات پتروشیمی به واحدهای تولیدی در داخل کشور صنعت را در شرایطی پایدار قرار خواهد داد، زیرا بازاری مطمئن در کنار مجتمع های پتروشیمی قرار می گیرد، به طوری که محصول نهایی افزون بر تأمین نیاز کشور می تواند به خارج از کشور نیز صادر شود. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی، با اشاره به مدل مالی زنجیره ای که از سوی بانک تجارت ارائه شده است، گفت: ترویج و استفاده از این روش با همکاری این بانک ادامه خواهد یافت و امید است عرضه های اعتباری خوراک در سایر بخش ها و صنایع نیز اجرایی شود.

در بخش صنایع تکمیلی پتروشیمی وجود دارد و واحدهای تولیدی به دلایل مختلف فقط می توانند بخشی از محصولات پتروشیمیایی را جذب کنند. عباس زاده؛ با اشاره به اینکه اغلب واحدهای تولیدی در صنایع تکمیلی پتروشیمی با ظرفیت کامل

فعالیت ندارند و با ظرفیتی حدود ۵۰ تا ۶۰ درصد در حال توقف هستند، تصریح کرد: این واحدها باید پایش شوند و راهکارهایی برای افزایش تولید آن اجرائی کرد. وی مشکل نقدینگی نبود توانایی برای خرید خوراک مورد نیاز را یکی از دلایل تولید

با هدف حفظ پایداری جریان گاز در سراسر کشور

گاز باغ ویلاهای خالی از سکنه قطع می شود

خانگی، تجاری و صنایع جزء در ابتدای هفته با عدد ۵۶۶ میلیون مترمکعب آغاز و طی دو روز، تا ۸۸ آذرماه به ۶۰۰ میلیون مترمکعب رسید که نشان دهنده تقریباً شش درصد افزایش مصرف گاز در این بخش، طی این دو روز است. وی ادامه داد: با توجه به پیش بینی ها و بودت هسا در روزهای آتی، برآورد می شود مقدار مصرف

گاز طی روزهای آتی، از ۶۲۰ میلیون مترمکعب نیز عبور کند. رئیس مرکز کنترل شبکه راهبری گاز کشور، پر مصرف و بسیار پر مصرف، نسبت به قطع گاز باغ ویلاهای خالی از سکنه در مناطق سردسیر شمالی کشور اقدام کنند تا توانیم پایداری شبکه گاز را در روزهای سرد پیش رو حفظ کنیم.

رئیس مرکز کنترل شبکه راهبری گاز کشور، گفت: شرکت ملی گاز ایران با تکیه بر مضمونه نهادهای نظارتی و بالادستی اقدام به قطع گاز ویلاها و باغ ویلاهای خالی از سکنه در مناطق سردسیر و شمالی کشور می کند. به گزارش مناقصه مزایده به نقل از شرکت ملی گاز ایران، غلامرضا کوشکی؛ اظهار کرد: مقدار مصرف گاز در بخش

Qanoono.ir
پرسش و پاسخ معاملات خود را در این سایت بیابید
یک اتفاق خوب برای
پرسشگران قانون دوست
شبکه اجتماعی

کیوسک اخبار فاترزی برق در تابستان اسامال به ۱۵ هزار وات رسید

معاون تحقیقات و منابع انسانی وزارت نیرو، با بیان اینکه این وزارتخانه به دنبال به کارگیری علم و دانش برای ایجاد تحول است، گفت: تابستان اسامال ۱۵ هزار وات فترازی برق داشتیم. به گزارش مناقصه مزایده، مریم کارگر نجفی؛ در آئین تجلیل از ناموران، پژوهشگران و فناوران نمونه دانشگاه علم و صنعت، با بیان اینکه در حال حاضر وضعیت آب و برق حال خوبی ندارد، گفت: در حال حاضر محدودیت منابع انرژی فسیلی، محدودیت منابع مالی و محدودیت منابع آب را در کشور داریم و سخت ترین شرایط را از نظر مدیریت در این بخش طی می کنیم و امیدواریم با به کارگیری علم و دانش تحولی در این حوزه داشته باشیم. وی با بیان اینکه تابستان اسامال ۱۵ هزار وات فترازی برق داشتیم، گفت: این فترازی در دو، سه سال گذشته در وزارت نیرو مدیریت شده و اسامال اولین سالی بود که به دلیل کمبود سوخت گاز، در پاییز هم دچار مشکل شدیم. این فترازی سال به سال در حال افزایش است اما نیازمند بهره روری در تولید، توزیع و انتقال برق هستیم. معاون تحقیقات و منابع انسانی وزارت نیرو، با اشاره به اهمیت استفاده از ظرفیت نخبگان در وزارت نیرو، گفت: تاکنون ۸۵ نفر از نخبگان در بخش های مختلف وزارت نیرو طی یکسال ونیم گذشته مشغول به کار شدند. وی افزود: در کل ۱۰ درصد از شرکت های دانش بنیان در حوزه آب و برق فعالیت می کنند ما با حدود بیش از ۳۳۰ شرکت دانش بنیان قرارداد مستقیم بستیم. ۷۶ واحد فناور در مراکز رشد و پردیس های وزارت نیرو مستقر هستند. بیش از ۷۰۰ میلیارد تومان حجم قراردادهای تولید بار اول ما بودند و ۶۷۰۰ میلیارد تومان از شرکت های دانش بنیان خرید داشتیم. وی افزود: صندوق نوآوری و صندوق پژوهش نیرو که صندوق جدیدی است که در مجموعه وزارت نیرو برای حمایت از شرکت های دانش بنیان در حال فعالیت است. کارگر نجفی؛ در مورد ظرفیت تعاملی وزارت نیرو با دانشگاه ها توضیح داد: وزارت نیرو هم در زمینه پایان نامه های دانشگاهی، فرصت های مطالعاتی، به کارگیری استادی در اتاق فکر، همکاری دارد. همچنین مدارس فصلی برگزار کردیم و همچنین دانشجویان نخبه در قالب کارآموزی با ظرفیت های وزارت نیرو آشنا می شوند. وی خاطر نشان کرد: در موضوع هوش مصنوعی اولین دستگاہی هستیم که سند بخشی هوش مصنوعی را با الهام سند ملی هوش مصنوعی با امضای وزیر نیرو تدوین و ابلاغ کردیم. معاون تحقیقات و منابع انسانی وزارت نیرو افزود: آمادگی داریم تا مسائل آب و برق را شناسایی کنیم و از آن ها حمایت می کنیم. اولویت های پژوهشی این حوزه را در سامانه نان، سامانه سابع و سامانه وزارت نیرو درج می کنیم و آمادگی همکاری همه نوع همکاری با اعضای هیئت علمی، شرکت های دانش بنیان و... در وزارت نیرو وجود دارد.

ذخایر سدهای تهران به کم ترین میزان در ۶۰ سال اخیر رسیده است

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران، گفت: ذخایر سدهای استان تهران در این دوره به کم ترین میزان ۶۰ سال اخیر رسیده است. به گزارش مناقصه مزایده به نقل از شرکت آب و فاضلاب استان تهران، محسن اردکانی؛ در همایش ارزیابی عملکرد شش ماهه نخست سال ۱۴۰۳ شرکت های زیرمجموعه آب و فاضلاب استان تهران با بیان اینکه با وجود خشکسالی های بی سابقه پنج سال اخیر، نتایج ارزیابی ها از رشد بهروری و سایر شاخص های عملکردی شرکت های زیرمجموعه آبفای استان تهران نشان داد، افزود: تا پایان اسامال پروژه های جدید این شرکت با ۲۵۰ هزار میلیارد ریال سرمایه گذاری به بهره روری خواهد رسید. اردکانی با ایندی؛ بر تحقق اهداف پروژه های گذر از تنش آبی راهمهم ترین اولویت این شرکت خواند و گفت: اسامال وارد پنجمین خشکسالی پیاپی شده ایم و اجرایی این پروژه ها باید با جدیت پیگیری شود. مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران، اولویت دیگر شرکت آبفای استان تهران را پیگیری و اجرایی همه پروژه های توسعه ای و بلندمدت این شرکت برشمرد. مدیرعامل آبفای استان تهران، افزایش ظرفیت تصفیه خانه پنجم آب تهران، تکمیل طرح رنگ آبرسانی تهران موسوم به «قمر بنی هاشم (ع)» در ضلع شمال تهران و اجرایی پروژه های متعدد تصفیه خانه ها فاضلاب را از جمله پروژه های توسعه ای آبفای استان تهران برشمرد و ادامه داد: یکی از محدودیت های شرکت برای اجرای چنین پروژه هایی، کمبود منابع مالی است که باید با تنوع بخشی به تأمین منابع مالی این نقیصه را جبران کنیم. این مقام مسئول، استفاده از اوراق مراجه را از جمله ظرفیت های تأمین منابع مالی پروژه های این شرکت عنوان و اضافه کرد: اگرچه از این اوراق برای اجرای بخشی از طرح رنگ تهران استفاده شده است، اما ظرفیت های بالایی برای بهره مندی از این اوراق موجود است که باید از آن استفاده شود. وی، تفکر استفاده از منابع دولتی برای اجرای پروژه ها را سستی و ناکار آمد دانست و اظهار داشت: آبفای استان تهران یک شرکت عمومی غیردولتی است که ظرفیت های فراوانی در قانون جهت استحصال درآمد برای این شرکت ها پیش بینی شده است و باید یکی از اهداف راهبردی مدیران، تنوع بخشی به تأمین منابع مالی با استفاده از این ظرفیت ها باشد.

ahlekhvat
به جان گیسوانت ای صنم
غمت را ز چشمانت می خوانم
ز آبادی این دل ویرانه دگر خیرت نیست
درد همین بس که دلم را باورث نیست
شیر خرد همه رفتند بر آیدیان خود
من تازه مسلمان شده را در باورث نیست
این همه سجده به سوی تو کردم شب و روز
حاجت من دیدار روی تو بود انگار خیالت نیست
اینجه وصل در دامن جهان گشتند دیگران
پس چیز در وصل من و تو میل تو نیست
نکند باورث به بقایای این جهان راضی ست
این جهان هم مثل دل من روزی فانی ست
خوب بین و خوب بشنو و یک تصمیم زیبا بگیر
ک این دل من برای تو یک هدیه خداوندی ست

برای دیدن صفحه اینستاگرام «اهل خلوت» بار کدرا اسکن کنید